

22-25 Iunie 2021
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. PARLAMENTUL EUROPEAN	2
1. Rezoluția Parlamentului European din 19 mai 2021 referitoare la o strategie europeană pentru hidrogen	2
II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ	4
1. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la evaluarea Regulamentului (UE) nr. 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (e-IDAS)	4
2. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind cadrul de performanță pentru bugetul UE aferent CFM 2021-2027	5
3. Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliu privind relațiile UE-Rusia - Contracurarea și limitarea acțiunilor Rusiei, în paralel cu menținerea unui dialog cu aceasta	6
III. ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA	7
1. Model Ajutor de stat: Comisia aprobă o schemă românească de 610 mii de euro pentru a sprijini companiile active în sectorul cultural independent din București afectate de pandemia de coronavirus	7
2. Securitatea cibernetică a UE: Comisia propune înființarea unei unități cibernetice comune pentru a intensifica răspunsul la incidentele de securitate de mare amploare	7
3. Ajutor de stat: Comisia aprobă o schemă românească de 610 mii de euro pentru a sprijini companiile active în sectorul cultural independent din București afectate de pandemia de coronavirus	11
4. Acțiunile Marie Skłodowska-Curie: Comisia sprijină cercetătorii și organizațiile cu 822 de milioane EUR în 2021	11

I. PARLAMENTUL EUROPEAN

1. **Rezoluția Parlamentului European din 19 mai 2021 referitoare la o strategie europeană pentru hidrogen**

Context: Întrucât UE a aprobat Acordul de la Paris, Pactul verde și obiectivul de a realiza o tranziție echitabilă și eficientă din punctul de vedere al costurilor, care să ducă la neutralitate climatică până cel târziu în 2050. Tranziția către o economie cu zero emisii nete de gaze cu efect de seră presupune o tranziție rapidă și echitabilă, ghidată de stat, către un sistem energetic bazat în mare parte pe surse regenerabile de energie și foarte eficient ca utilizare a resurselor și energiei, care să asigure sustenabilitatea și sănătatea, participarea cetățenilor, reducerea sărăciei energetice în întreaga UE, securitatea aprovizionării, accesibilitatea și prețul scăzut al energiei, precum și competitivitatea prețurilor la energie.

Hidrogenul poate fi utilizat ca materie primă sau ca sursă de energie în procesele industriale și chimice, în transportul aerian, maritim și rutier de mărfuri, precum și pentru încălzire, decarbonizarea sectoarelor în care electrificarea directă nu este posibilă tehnologic sau nu este competitivă, precum și pentru stocarea energiei pentru a echilibra, acolo unde este necesar, sistemul energetic, jucând astfel un rol semnificativ în integrarea sistemului energetic.

În prezent, aproximativ 2 % din mixul energetic al UE este compus din hidrogen, din care 95 % este produs din combustibili fosili, eliberând 70-100 milioane de tone de CO₂ anual, reprezentând 2,5 % din emisiile de gaze cu efect de seră la nivel mondial, mai puțin de 1 % din hidrogenul produs în prezent fiind utilizat ca vector energetic; întrucât unele studii arată că energia din surse regenerabile ar putea reprezenta până la 100 % din mixul energetic al UE în 2050, din care hidrogenul ar putea reprezenta până la 20 % în total, între 20 % și 50 % din energia utilizată pentru transporturi și între 5 % și 20 % din energia utilizată în industrie.

Programele și instrumentele de finanțare ale UE, cum ar fi Mecanismul de redresare și reziliență, Orizont Europa, Mecanismul pentru interconectarea Europei, InvestEU, inclusiv noua componentă de investiții strategice ale UE, Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul pentru inovare al ETS, au un rol esențial în promovarea dezvoltării coerente a unei economii bazate pe hidrogen în întreaga UE.

Recomandări pentru statele membre:

- stimularea lanțului valoric și introducerea pe piață a hidrogenului din surse regenerabile, ținând seama de faptul că relația dintre preț și randament se va îmbunătăți treptat, având în vedere dezvoltarea metodelor industriale și a lanțurilor valorice;
- conceperea unor soluții specifice pentru a crește producția de hidrogen în regiunile mai puțin conectate sau izolate, cum ar fi insulele, asigurând în același timp dezvoltarea infrastructurii aferente;
- reducerea birocrăției actuale și stimularea extinderii lanțului valoric și introducerii pe piață a hidrogenului din surse regenerabile pentru ca acesta să devină matur tehnologic și competitiv, oferind stimulente financiare și scheme de finanțare specifice, inclusiv soluții inovatoare, cum ar fi prime pentru introducerea în rețea de hidrogen din surse regenerabile, prin revizuirea normelor privind ajutoarele de stat și prin efectuarea unei

- revizuirii cuprinzătoare a sistemelor de tarifare și de impozitare a energiei în vederea internalizării costurilor; se subliniază că hidrogenul din surse regenerabile ar putea deveni competitiv înainte de 2030, cu condiția să existe investițiile necesare și un cadru de reglementare adecvat, iar energia din surse regenerabile să fie competitivă;
- începerea imediată a planificării cu atenție a tranziției, astfel încât producția de hidrogen pe bază de combustibili fosili să înceapă să scadă rapid, previzibil și ireversibil și astfel încât să se evite prelungirea duratei de viață a instalațiilor de producție bazate pe combustibili fosili;
 - decarbonizarea producției existente de hidrogen pe bază de combustibili fosili, având în vedere că o serie de unități de producție de hidrogen pe bază de combustibili fosili sunt situate în teritoriile de tranziție justă;
 - să se acționeze astfel încât măsurile destinate dezvoltării economiei europene a hidrogenului să nu conducă la închiderea acestor locuri de producție, ci la modernizarea și dezvoltarea lor, creând astfel beneficii pentru regiuni prin asigurarea unui purtător de energie sustenabil produs la nivel local, facilitând reducerea emisiilor de GES și contribuind la reconversia profesională și la creșterea capacității de inserție profesională a forței de muncă locale;
 - introducerea unei capacități suplimentare suficiente de energie din surse regenerabile pentru a susține procesul de tranziție către energia electrică și producția de hidrogen din surse regenerabile, printre altele prin simplificarea procedurilor de autorizare, și să dezvolte parteneriate transfrontaliere bazate pe oportunitățile pe care le oferă diferitele regiuni de a produce energie și hidrogen din surse regenerabile;
 - reducerea impozitelor și a taxelor pe energia din surse regenerabile, să elimine dubla impozitare a energiei electrice generate de instalațiile pe bază de hidrogen, care reprezintă un obstacol în calea dezvoltării acestei tehnologii, și să consolideze stimulentele financiare pentru producerea de energie din surse regenerabile, continuând totodată eforturile în vederea eliminării treptate a subvențiilor pentru combustibilii fosili și a scutirilor fiscale;
 - flexibilitate atunci când elaborează măsuri de sprijin, inclusiv măsuri de ajutor de stat, pentru dezvoltarea economiilor naționale pe bază de hidrogen;
 - dezvoltarea și sprijinirea de programe de formare dedicate lucrătorilor, inginerilor, tehnicienilor și publicului larg, și a creării de programe de predare multidisciplinare pentru economiști, oameni de știință, elevi și studenți;
 - dezvoltarea de strategii de transformare sectorială, precum și a sectoarelor transporturilor și energiei în urma utilizării la scară largă a hidrogenului, împreună cu industria și cu sindicatele;
 - cooperarea transfrontalieră dintre regiuni și statele membre pentru a sprijini proiecte care ar spori securitatea aprovizionării prin construirea unei magistrale a hidrogenului în UE, care să asigure interconectarea și interoperabilitatea între statele membre;
 - efectuarea unei evaluări științifice a posibilității de a refolosi conductele de gaz existente pentru transportul hidrogenului pur și stocarea subterană a hidrogenului, luând în considerare diverși factori, cum ar fi o analiză cost-beneficiu, atât din punct de vedere tehnico-economic, cât și din perspectiva reglementării, integrarea globală a sistemului și eficiența pe termen lung din punctul de vedere al costurilor;
 - să se asigure că orice infrastructură viitoare de gaze este compatibilă cu hidrogenul pur;
 - adaptarea cadrelor de reglementare pentru a stimula cererea de hidrogen și a elimina factorii de descurajare, cum ar fi incertitudinile juridice;

- creșterea producției interne de hidrogen, iar în conformitate cu nevoile lor, să exploreze posibilitatea de a importa energie, hidrogen și precursori ai hidrogenului din regiunile învecinate și din țările terțe, pentru a răspunde cererii interne tot mai mari de hidrogen;
- investirea în infrastructura necesară și în transformarea infrastructurii existente din porturi și în conexiunile transfrontaliere pentru importul de hidrogen din surse regenerabile;
- angajarea, împreună cu Comisia, într-un dialog deschis și constructiv pentru a stabili o cooperare și parteneriate reciproc avantajoase cu regiunile învecinate, cum ar fi Africa de Nord, Orientul Mijlociu și țările Parteneriatului estic, protejând interesele strategice ale UE și securitatea energetică atât a UE, cât și a partenerilor săi.

II. DOCUMENTE ADOPTATE DE COMISIA EUROPEANĂ

1. Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la evaluarea Regulamentului (UE) nr. 910/2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă (e-IDAS)

Dispozițiile privind identitatea electronică au dus la crearea rețelei e-IDAS, ce urmărește să permită titularilor unui sistem de identificare electronică notificat să acceseze servicii publice online, la nivel transfrontalier. La nivelul UE, a fost realizată interoperabilitatea doar a unui număr limitat de sisteme de identificare electronică. Regulamentul e-IDAS a stabilit cu succes securitatea juridică, în ceea ce privește răspunderea, sarcina probei, efectul juridic și aspectele internaționale ale serviciilor de încredere, dar persistă unele probleme. De la introducerea Regulamentului e-IDAS, disponibilitatea și adoptarea serviciilor de încredere în UE au crescut; cu toate acestea, există diferențe între statele membre și între diferitele servicii de încredere.

Ecosistemul identificării electronice s-a schimbat profund, de la introducerea Regulamentului e-IDAS, cu o amprentă tot mai mare a furnizorilor privați de identitate. Având în vedere creșterea numărului de tranzacții digitale, toți cetățenii UE ar trebui să aibă acces la o identitate digitală sigură și interoperabilă, ceea ce nu este cazul în prezent. Obiectivele cadrului juridic e-IDAS rămân relevante pentru abordarea problemelor identificate inițial, în special necesitatea reducerii fragmentării pieței, prin asigurarea interoperabilității transfrontaliere și transsectoriale a serviciilor de încredere, adoptând standarde comune. Domeniul de aplicare actual al Regulamentului e-IDAS, precum și accentul pe care îl pune acesta pe sistemele de identificare electronică, notificate de statele membre ale UE și pe facilitarea accesului la serviciile publice online par prea limitate.

Regulamentul e-IDAS a creat stimulente, pentru ca statele membre să adopte soluții naționale de identificare electronică, dar valoarea adăugată a cadrului privind identificarea electronică a prezentat limitări puternice, din cauza gradului redus de acoperire, adoptare și utilizare a acestuia. În ceea ce privește serviciile de încredere, regulamentul a oferit un cadru juridic comun, pentru utilizarea acestora, reducând fragmentarea pieței și sporind gradul de adoptare a acestora. Cu ajutorul serviciilor de încredere, administrațiile publice sunt în măsură să modernizeze și să digitalizeze serviciile și să emită probe în format digital, reducând astfel sarcina administrativă.

Ceea ce apare pe piață este un mediu nou, în care accentul s-a deplasat de la furnizarea și utilizarea de identități digitale rigide la furnizarea și utilizarea unor atribute specifice legate de aceste identități. Există o cerere tot mai mare de soluții de identitate electronică, ce

pot să furnizeze aceste capacități, oferind beneficii în materie de eficiență și un nivel ridicat de încredere, în întreaga UE, pentru servicii, atât în sectorul privat, cât și în cel public, bazându-se pe necesitatea identificării și autentificării utilizatorilor, cu un nivel ridicat de siguranță.

Actualul Regulament e-IDAS nu poate răspunde acestor noi cerințe ale pieței, având în vedere limitările sale inerente, axate pe sectorul public, complexitatea conectării la sistem cu care se confruntă furnizorii privați online, disponibilitatea insuficientă a acestuia în toate statele membre și lipsa de flexibilitate în sprijinirea unei varietăți de cazuri.

2. Comunicare a Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind cadrul de performanță pentru bugetul UE aferent CFM 2021-2027

Prezenta comunicare stabilește principalele caracteristici și funcții ale cadrului de performanță. Raportul explică modul în care informațiile generate vor contribui la realizarea obiectivelor politice ale UE, vor îmbunătăți capacitatea de a reacționa în mod flexibil la urgențe, vor asigura responsabilitatea și îi vor permite UE să comunice în mod eficace cu părțile interesate și cu cetățenii cu privire la bugetul UE și la modul în care acesta aduce o valoare adăugată vieții cetățenilor UE.

Bugetul UE evoluează într-o lume aflată într-o schimbare rapidă. Cel mai mare pachet finanțat vreodată din bugetul UE va ajuta UE să se redreseze în urma daunelor economice și sociale imediate cauzate de pandemia de coronavirus, să înceapă redresarea și să se pregătească pentru un viitor mai bun. Este o ocazie unică de a asigura obținerea de rezultate concrete prin acest pachet de investiții fără precedent. Aceasta este esența unui cadru modern de performanță pentru un buget modern al UE. Reușita acestuia va necesita angajamentul comun al tuturor celor implicați în întocmirea și execuția bugetului: instituțiile UE, precum și statele membre și toți ceilalți parteneri europeni și internaționali implicați în execuția bugetului. Parlamentul European, Consiliul și Comisia ar trebui să utilizeze informațiile disponibile pentru a lua decizii bugetare mai bune.

Un exemplu îl reprezintă Mecanismul de redresare și reziliență - de departe cel mai mare program din perioada 2021-2027. Mecanismul de redresare și reziliență este orientat către performanță prin concepție, deoarece plățile sunt legate în mod explicit de îndeplinirea de către statele membre a obiectivelor intermediare și a țintelor legate de investiții și de reforme în cadrul planurilor naționale de redresare și reziliență finanțate prin intermediul mecanismului. Deja în perioada 2014-2020, politica de coeziune conținea o rezervă de performanță, alocată în 2019 în urma unei analize a performanței. Pentru perioada 2021-2027, s-a pus și mai mult accentul pe performanță. La început, numai anii 2021-2025 vor fi programați integral. Alocările pentru jumătate dintre angajamentele pentru ultimii doi ani se vor face pe baza unei evaluări la jumătatea perioadei. În cadrul revizuirii vor fi evaluate prioritățile și obiectivele programelor, precum și progresele înregistrate până la sfârșitul anului 2024, ținând seama de schimbările situației socioeconomice și de noile provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din 2024, de învățămintele desprinse și de alți factori.

Comisia furnizează deja informații de înaltă calitate cu privire la execuția bugetului UE prin intermediul mai multor canale. Un exemplu important este site-ul web principal pentru fondurile politicii de coeziune, Platforma de date deschise privind coeziunea. Acesta oferă date cuprinzătoare și vizualizări ușor de utilizat privind finanțarea investițiilor și realizările din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene pentru perioada 2014-2020 și

există planuri de extindere a acoperirii la programele din perioada 2021-2027. Platforma a primit primul premiu al Ombudsmanului pentru excelență în administrația publică deschisă.

În temeiul acordului interinstituțional care însoțește CFM 2021-2027, Parlamentul European, Consiliul și Comisia s-au angajat să ia o serie de măsuri importante în direcția integrării obiectivelor transversale în bugetul UE. Un angajament esențial este de a se cheltui cel puțin 30 % din toate resursele disponibile aferente CFM 2021-2027 și NextGenerationEU pentru a face față provocării climatice, în creștere față de 20 % cât era în perioada anterioară. În total, pachetul de investiții se ridică la un nivel fără precedent, de peste 600 de miliarde EUR. Acest angajament ambițios este esențial pentru a impulsiona eforturile UE în domeniul climei și pentru a mobiliza alte surse de finanțare. În plus, instituțiile și-au asumat angajamente importante în ceea ce privește: biodiversitatea – ambiția de a sprijini obiectivele în materie de biodiversitate cu 7,5 % din cheltuielile anuale în 2024 și 10 % în 2026 și 2027, pe baza unei metodologii eficiente, transparente și cuprinzătoare; egalitatea de gen – elaborarea unei noi metodologii de măsurare a cheltuielilor în cadrul programelor privind egalitatea între femei și bărbați și integrarea acestor obiective în vederea utilizării lor în stadiul-pilot începând cu 2023; obiectivele de dezvoltare durabilă – raportare anuală privind punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite în toate programele relevante.

3. Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European și Consiliul privind relațiile UE-Rusia - Contracararea și limitarea acțiunilor Rusiei, în paralel cu menținerea unui dialog cu aceasta

Consiliului European din 24-25 mai 2021 a organizat o primă dezbatere strategică privind Rusia și a condamnat activitățile ilegale, provocatoare și destabilizatoare pe care Rusia le-a desfășurat împotriva UE, a statelor sale membre și a altor zone, reafirmând unitatea și solidaritatea UE în fața unor astfel de acte, precum și sprijinul pe care Uniunea îl acordă partenerilor estici.

Consiliul European și-a reafirmat angajamentul în ceea ce privește cele cinci principii¹ care guvernează politica UE față de Rusia și a stabilit că UE va continua coordonarea cu partenerii care împărtășesc aceeași viziune. În vederea reuniunii din iunie 2021, Consiliul a invitat Înalțul Reprezentant și Comisia să prezinte un raport² cu opțiuni de politică privind relațiile UE-Rusia, în concordanță cu cele cinci principii menționate. **Prezenta comunicare comună răspunde acestei invitații.**

¹ Punerea în aplicare a acordurilor de la Minsk drept condiție esențială pentru orice modificare substanțială a poziției UE față de Rusia; consolidarea relațiilor cu partenerii estici ai UE și cu alți vecini, inclusiv în Asia Centrală; consolidarea rezilienței UE (de exemplu, securitatea energetică, amenințările hibride sau comunicarea strategică); posibilitatea cooperării selective cu Rusia pe teme de interes pentru UE și necesitatea de a stabili contacte interpersonale și de a sprijini societatea civilă din Rusia.

² Prezentul raport prezintă stadiul relațiilor UE-Rusia în toată complexitatea lor, identificând în mod clar provocările și oportunitățile. Rusia rămâne cel mai mare vecin al UE și un actor important la nivel mondial.

III. ȘTIRI-REPREZENTANȚA COMISIEI EUROPENE ÎN ROMÂNIA

1. Model Ajutor de stat: Comisia aprobă o schemă românească de 610 mii de euro pentru a sprijini companiile active în sectorul cultural independent din București afectate de pandemia de coronavirus

Comisia Europeană a aprobat o schemă românească de 610 mii de euro (aproximativ 3 milioane RON) menită să sprijine companiile active în sectorul cultural independent din București, în contextul pandemiei de coronavirus. În cadrul acestui sistem, sprijinul public va lua forma unor granturi directe.

Scopul schemei este de a atenua nevoile de lichiditate cu care se confruntă beneficiarii din cauza măsurilor restrictive pe care guvernul român a trebuit să le pună în aplicare pentru a limita răspândirea virusului.

Sprijinul public va acoperi anumite costuri suportate de beneficiari în perioada august - decembrie 2020:

- (i) cheltuieli de închiriere pentru sediul central / biroul operațional, până la o sumă maximă de 4.020 EUR (20.000 RON) pe lună;
- (ii) (ii) cheltuieli cu utilitățile publice (de ex. căldură, electricitate, apă, canalizare, deșeuri, gaze naturale);
- (iii) (iii) salarii și contribuții pentru maximum 3 angajați, plafonat la salariul minim lunar național. Comisia Europeană a constatat că schema românească este în conformitate cu condițiile stabilite în Cadrul temporar. În special, ajutorul nu va depăși 1,8 milioane de euro per beneficiar și va fi acordat cel târziu la 31 decembrie 2021.

Comisia Europeană a concluzionat că măsura este necesară, adecvată și proporțională pentru a remedia o perturbare gravă în economia unui stat membru, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE și condițiile stabilite în Cadrul temporar. Pe această bază, Comisia a aprobat măsura conform normelor UE privind ajutoarele de stat.

2. Securitatea cibernetică a UE: Comisia propune înființarea unei unități cibernetice comune pentru a intensifica răspunsul la incidentele de securitate de mare amploare

Securitatea cibernetică este o prioritate de prim rang a Comisiei și una dintre pietrele de temelie ale Europei digitale și conectate. Creșterea numărului de atacuri cibernetice, în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, a demonstrat cât de importantă este protejarea sistemelor sanitare și de îngrijire, a centrelor de cercetare și a altor infrastructuri critice. Sunt necesare acțiuni ferme în acest domeniu, pentru ca economia și societatea UE să fie adaptate exigențelor viitorului.

UE se angajează să pună în aplicare Strategia de securitate cibernetică a UE, prin investiții, fără precedent, în tranziția verde și în tranziția digitală a UE, cu ajutorul următorului buget pe termen lung al UE, pentru perioada 2021-2027, în special prin programele Europa digitală și Orizont Europa, precum și prin Planul de redresare pentru Europa.

În plus, în ceea ce privește securitatea cibernetică, veriga cea mai slabă este cea care dă măsura solidității protecției noastre. Atacurile cibernetice nu se opresc la frontierele fizice. Prin urmare, consolidarea cooperării, inclusiv a cooperării transfrontaliere, în domeniul securității cibernetice este și o prioritate a UE: în ultimii ani, Comisia a condus și a facilitat o

serie de inițiative de îmbunătățire a pregătirii colective, structurile comune ale UE acordând deja sprijin statelor membre, atât la nivel tehnic, cât și la nivel operațional. Recomandarea, prezentată la 24 iunie curent, privind înființarea unei unități cibernetice comune reprezintă un nou pas în direcția unei cooperări mai strânse și a unui răspuns coordonat la amenințările cibernetice.

În același timp, răspunsul diplomatic comun al UE la activitățile cibernetice răuvoitoare, cunoscut sub numele de setul de instrumente pentru diplomația cibernetică, încurajează cooperarea și promovează un comportament responsabil al statelor în spațiul cibernetic, permițând UE și statelor sale membre să utilizeze toate măsurile politicii externe și de securitate comune, inclusiv măsurile restrictive, în scopul prevenirii, descurajării și împiedicării activităților cibernetice răuvoitoare.

În vederea asigurării securității, atât în mediul nostru fizic, cât și în cel digital, Comisia a prezentat, în iulie 2020, Strategia UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025. Aceasta se concentrează asupra domeniilor prioritare în care UE își poate aduce contribuția, pentru sprijinirea statelor membre, în consolidarea securității tuturor celor care trăiesc în Europa: combaterea terorismului și a criminalității organizate, prevenirea și detectarea amenințărilor hibride și sporirea rezilienței infrastructurii noastre critice, precum și promovarea securității cibernetice și încurajarea cercetării și a inovării.

Astfel, Comisia a prezentat recent viziunea sa privind înființarea unei noi unități cibernetice comune, pentru contracararea incidentelor cibernetice grave, tot mai numeroase, ce afectează activitatea serviciilor publice, a întreprinderilor și a cetățenilor din întreaga Uniune Europeană. Necesitatea elaborării de răspunsuri avansate și coordonate, în domeniul securității cibernetice, a devenit tot mai stringentă, pe măsură ce se înregistrează o creștere a numărului, a amplitudinii și a consecințelor atacurilor cibernetice, ce ne afectează puternic securitatea. Toți actorii competenți din UE trebuie să fie pregătiți să răspundă, în mod colectiv și să facă schimb de informații relevante, pe baza „necesității partajării”, mai degrabă decât pe baza „necesității cunoașterii”.

Anunțată, pentru prima dată, de președintele Ursula von der Leyen, în orientările politice, unitatea cibernetică comună are drept scop să reunească resursele și cunoștințele de specialitate care există la nivelul UE și al statelor sale membre, în vederea prevenirii, descurajării și răspunderii, în mod eficace, la incidentele și crizele cibernetice de mare amploare. Comunitățile din domeniul securității cibernetice, inclusiv comunitățile civile, de asigurare a respectării legii, diplomatice și de apărare cibernetică, precum și partenerii din sectorul privat, acționează de prea multe ori separat. Odată cu înființarea unității cibernetice comune, aceste comunități vor avea o platformă virtuală și fizică de cooperare: instituțiile, organismele și agențiile relevante ale UE, împreună cu statele membre vor construi treptat o platformă europeană de solidaritate și asistență, pentru contracararea atacurilor cibernetice de mare amploare.

Recomandarea privind crearea unității cibernetice comune reprezintă un pas important în direcția finalizării cadrului european de gestionare a crizelor, în materie de securitate cibernetică. Aceasta constituie un rezultat concret al Strategiei de securitate cibernetică a UE și al Strategiei UE privind o uniune a securității, contribuind la o economie digitală sigură și la o societate digitală sigură.

În cadrul acestui pachet de măsuri, Comisia a prezentat un raport referitor la progresele înregistrate în ultimele luni, în contextul Strategiei privind o uniune a securității. De asemenea, Comisia și Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate au prezentat primul raport de punere în aplicare, în cadrul Strategiei de securitate

cibernetică, astfel cum a solicitat Consiliul European, publicând totodată Al cincilea raport referitor la progresele înregistrate în punerea în aplicare a cadrului comun din 2016 privind contracararea amenințărilor hibride și a comunicării comune din 2018, intitulată „Creșterea rezilienței și consolidarea capacităților necesare pentru abordarea amenințărilor hibride”. În fine, Comisia a adoptat decizia privind înființarea biroului Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA), la Bruxelles, în conformitate cu Regulamentul privind securitatea cibernetică.

O nouă unitate cibernetică comună pentru a preveni și a răspunde la incidentele ciberneticе de mare amploare

Unitatea cibernetică comună va acționa ca o platformă menită să asigure un răspuns coordonat al UE la incidentele și crizele ciberneticе de mare amploare, precum și să acorde asistență pentru redresarea în urma unor astfel de atacuri. În prezent, UE și statele sale membre au numeroase entități implicate în diferite domenii și sectoare. Chiar dacă sectoarele pot fi specifice, amenințările sunt adesea comune și, prin urmare, coordonarea, schimbul de cunoștințe și chiar avertizarea prealabilă sunt indispensabile.

Participanții vor trebui să pună la dispoziție resurse operaționale, pentru acordarea de asistență reciprocă în cadrul unității ciberneticе comune. Astfel, participanții la unitatea cibernetică comună vor putea să facă schimb de bune practici, precum și de informații, în timp real, cu privire la amenințările ce ar putea să apară în sectoarele în care își desfășoară activitatea. De asemenea, unitatea cibernetică comună va lucra la nivel operațional și tehnic, pentru aplicarea Planului UE de răspuns la incidente și crize de securitate cibernetică, pe baza planurilor naționale, va institui și va mobiliza echipele UE de reacție rapidă, în materie de securitate cibernetică, va facilita adoptarea de protocoale pentru asistența reciprocă între participanți, va institui capacități naționale și transfrontaliere de monitorizare și detectare, inclusiv centre de operațiuni pentru securitate și, de asemenea, va desfășura și alte activități.

Ecosistemul de securitate cibernetică al UE este vast și variat, iar unitatea cibernetică comună va asigura acum un spațiu comun de colaborare între diferitele comunități și sectoare, în cadrul căruia rețelele existente își vor putea valorifica întregul potențial. Această inițiativă se bazează pe activitatea demarată în 2017, odată cu adoptarea Recomandării privind răspunsul coordonat la incidente și crize – așa-numitul plan de acțiune.

Comisia propune crearea unității ciberneticе comune, printr-un proces treptat și transparent, în patru etape, împreună cu statele membre și cu diferitele entități care își desfășoară activitatea în domeniu. Eforturile vizează să asigure faptul că unitatea cibernetică comună va intra în faza operațională la 30 iunie 2022 și că, după un an, la 30 iunie 2023, aceasta va fi pe deplin implementată. Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, ENISA, va asigura secretariatul în etapa pregătitoare, iar unitatea își va desfășura activitatea în apropierea birourilor din Bruxelles ale acestei agenții și a biroului CERT-UE, Centrul de răspuns la incidente de securitate cibernetică pentru instituțiile, organele și agențiile UE.

Investițiile necesare pentru înființarea unității ciberneticе comune vor fi finanțate de Comisie, în principal, prin intermediul programului Europa digitală. Fondurile vor fi utilizate pentru construirea platformei fizice și virtuale, pentru crearea și mentenanța unor canale de comunicare sigure, precum și pentru îmbunătățirea capacităților de detectare. Contribuții suplimentare, în special pentru dezvoltarea capacităților de apărare cibernetică ale statelor membre, pot fi furnizate din Fondul european de apărare.

Asigurarea protecției europenilor, online și offline

Comisia a prezentat un raport referitor la progresele înregistrate în cadrul Strategiei privind o uniune a securității, în direcția asigurării protecției europenilor. Împreună cu Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comisia prezintă, de asemenea, primul raport de punere în aplicare în cadrul noii Strategii de securitate cibernetică a UE.

Comisia și Înalțul Reprezentant au prezentat Strategia de securitate cibernetică a UE în decembrie 2020. Raportul prezentat face un bilanț al progreselor înregistrate în cadrul fiecăreia dintre cele 26 de inițiative prevăzute în strategia menționată și face referire la recenta aprobare de către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene a regulamentului de instituire a Centrului și a Rețelei de competențe în materie de securitate cibernetică. S-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește consolidarea cadrului juridic pentru asigurarea rezilienței serviciilor esențiale, prin prezentarea propunerii de directivă privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (Directiva NIS revizuită sau „NIS 2”). În ceea ce privește securitatea rețelelor de comunicații 5G, majoritatea statelor membre înregistrează progrese în punerea în aplicare a setului de instrumente al UE, având deja sau fiind pe punctul de a finaliza cadre pentru aplicarea unor restricții corespunzătoare furnizorilor de tehnologie 5G. Cerințele privind operatorii de rețele mobile sunt consolidate prin transpunerea Codului european al comunicațiilor electronice, în timp ce Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică, ENISA, elaborează o propunere de sistem al UE de certificare a securității cibernetică pentru rețelele 5G.

De asemenea, raportul evidențiază progresele înregistrate de Înalțul Reprezentant în ceea ce privește promovarea unui comportament responsabil al statelor în spațiul cibernetic, în special prin avansarea pe calea instituirii unui program de acțiune la nivelul Organizației Națiunilor Unite. În plus, Înalțul Reprezentant a început procesul de examinare a cadrului de politici pentru apărarea cibernetică, în vederea îmbunătățirii cooperării în domeniul apărării cibernetică și, împreună cu statele membre, efectuează un „exercițiu privind lecțiile învățate”, cu scopul îmbunătățirii setului de instrumente al UE pentru diplomația cibernetică și al identificării oportunităților de consolidare și mai mult a cooperării în acest scop, la nivelul UE și la nivel internațional. Comisia și Înalțul Reprezentant au mai publicat și raportul privind progresele înregistrate în contracararea amenințărilor hibride, ce subliniază faptul că, de la adoptarea în 2016 a cadrului comun privind contracararea amenințărilor hibride, s-a instituit un răspuns al Uniunii Europene, acțiunile UE au contribuit la îmbunătățirea gradului de conștientizare a situației, la asigurarea rezilienței în sectoarele critice, la răspunsul adecvat și la redresarea în urma unor amenințări hibride, tot mai numeroase de la izbucnirea pandemiei de COVID-19, printre aceste amenințări numărându-se dezinformarea și atacurile cibernetică.

De asemenea, în ultimele 6 luni, s-au luat măsuri importante, în cadrul Strategiei UE privind o uniune a securității, în vederea garantării securității în mediul nostru fizic și digital. În prezent, sunt în vigoare norme ale UE de referință, ce vor impune platformelor online obligația eliminării, în termen de o oră, a conținutului cu caracter terorist, semnalat de autoritățile statelor membre. Comisia a propus, de asemenea, Actul legislativ privind serviciile digitale, ce prevede norme armonizate pentru eliminarea bunurilor ilegale, a serviciilor ilegale sau a conținutului online ilegal, precum și o nouă structură de

supraveghere a platformelor online foarte mari. De asemenea, propunerea abordează vulnerabilitățile platformelor ce permit amplificarea conținutului dăunător sau răspândirea dezinformării. Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au convenit asupra unei legislații temporare privind detectarea voluntară de către serviciile de comunicații a abuzului sexual online asupra copiilor. De asemenea, se lucrează la asigurarea unei mai bune protecții a spațiilor publice. Printre măsuri se numără acordarea de asistență statelor membre, în ceea ce privește gestionarea amenințării reprezentate de drone și consolidarea protecției lăcașurilor de cult și a infrastructurilor sportive de mari dimensiuni împotriva amenințărilor teroriste, cu ajutorul unui program de sprijin, în curs de desfășurare, în valoare de 20 mil EUR. Pentru sprijinirea mai eficientă a statelor membre în contracararea criminalității grave și a terorismului, Comisia a propus, de asemenea, în decembrie 2020, actualizarea mandatului Europol, Agenția UE pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii.

3. Ajutor de stat: Comisia aprobă o schemă românească de 610 mii de euro pentru a sprijini companiile active în sectorul cultural independent din București afectate de pandemia de coronavirus

Comisia Europeană a aprobat o schemă românească de 610 mii de euro (aproximativ 3 milioane RON) menită să sprijine companiile active în sectorul cultural independent din București, în contextul pandemiei de coronavirus. Schema a fost aprobată în temeiul Cadrului temporar privind ajutoarele de stat. În cadrul acestui sistem, sprijinul public va lua forma unor granturi directe.

Scopul schemei este de a atenua nevoile de lichiditate cu care se confruntă beneficiarii din cauza măsurilor restrictive pe care guvernul român a trebuit să le pună în aplicare pentru a limita răspândirea virusului.

Sprijinul public va acoperi anumite costuri suportate de beneficiari în perioada august - decembrie 2020: (i) cheltuieli de închiriere pentru sediul central / biroul operațional, până la o sumă maximă de 4.020 EUR (20.000 RON) pe lună; (ii) cheltuieli cu utilitățile publice (de ex. căldură, electricitate, apă, canalizare, deșeuri, gaze naturale); (iii) salarii și contribuții pentru maximum 3 angajați, plafonat la salariul minim lunar național. Comisia a constatat că schema românească este în conformitate cu condițiile stabilite în Cadrul temporar. În special, ajutorul (i) nu va depăși 1,8 milioane de euro per beneficiar și (ii) va fi acordat cel târziu la 31 decembrie 2021. Comisia a concluzionat că măsura este necesară, adecvată și proporțională pentru a remedia o perturbare gravă în economia unui stat membru, în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE și condițiile stabilite în Cadrul temporar. Pe această bază, Comisia a aprobat măsura conform normelor UE privind ajutoarele de stat.

4. Acțiunile Marie Skłodowska-Curie: Comisia sprijină cercetătorii și organizațiile cu 822 de milioane EUR în 2021

Comisia a anunțat în data de 22 iunie, noi cereri de propuneri pentru a sprijini formarea, dezvoltarea competențelor și evoluția carierei cercetătorilor în cadrul Acțiunilor Marie Skłodowska-Curie (MSCA), programul emblematic de finanțare al UE din cadrul programului Orizont Europa, dedicat învățământului doctoral și formării post-doctorale.

Cererile de propuneri sunt lansate ca urmare a adoptării programului de lucru al programului Orizont Europa pentru perioada 2021-2022. Cu un buget total de 6,6 miliarde EUR pentru perioada 2021-2027, Acțiunile Marie Skłodowska-Curie sprijină cercetători din întreaga lume, în toate etapele carierei lor și în toate disciplinele. Ele se adresează și instituțiilor, prin sprijinirea unor programe de doctorat și postdoctorale excelente, precum și a unor proiecte colaborative excelente de cercetare și inovare, prin sporirea atractivității și a vizibilității instituțiilor la nivel mondial și prin încurajarea cooperării dincolo de mediul academic, inclusiv cu marile companii și cu IMM-urile.

În 2021, MSCA va pune la dispoziție aproximativ 822 de milioane EUR pentru a finanța următoarele cinci acțiuni principale prevăzute în programul de lucru:

- **Rețelele doctorale MSCA** – pun în aplicare programe de doctorat pentru formarea doctoranzilor atât în mediul academic, cât și în alte sectoare, inclusiv în sectorul industrial și în întreprinderi. Cererea de propuneri pentru 2021, cu un buget de 402,95 milioane EUR, se deschide astăzi și se va încheia la 16 noiembrie 2021.
- **Bursele de studii postdoctorale MSCA** – consolidează potențialul creator și inovator al cercetătorilor care dețin un doctorat și care doresc să dobândească noi competențe prin formare avansată și prin mobilitate internațională, interdisciplinară și intersectorială. Finanțarea va fi disponibilă pentru cercetătorii care sunt pregătiți să realizeze proiecte revoluționare de cercetare și inovare în Europa și în întreaga lume, inclusiv în sectorul neacademic. Cererea de propuneri pentru 2021, cu un buget de 242 de milioane EUR, se va deschide astăzi și se va încheia la 12 octombrie 2021.
- **Schimburile de personal MSCA** – dezvoltă o colaborare sustenabilă, la nivel internațional, intersectorial și interdisciplinar, în domeniul cercetării și inovării, prin intermediul schimburilor de personal. Programul contribuie la transformarea ideilor în produse, servicii sau procese inovatoare. Cererea de propuneri pentru 2021, cu un buget de 72,5 milioane EUR, se va deschide anul acesta la 7 octombrie și se va încheia la 9 martie 2022.
- **MSCA COFUND** – cofinanțează programe noi sau existente de doctorat și de burse de studii postdoctorale în statele membre ale UE sau în țările asociate la programul Orizont Europa, cu scopul de a promova bunele practici ale MSCA. Aceasta include atât formarea internațională, intersectorială și interdisciplinară în domeniul cercetării, cât și mobilitatea internațională și transsectorială a cercetătorilor în orice etapă a carierei lor. Cererea de propuneri pentru 2021, cu un buget de 89 de milioane EUR, se va deschide anul acesta la 12 octombrie și se va încheia la 10 februarie 2022.
- **MSCA și cetățenii** – aduce cercetarea mai aproape de elevi și studenți, de familii și de publicul larg, în principal prin intermediul evenimentului Noaptea Cercetătorilor Europeni. Această acțiune sporește gradul de sensibilizare cu privire la impactul muncii de cercetare asupra vieții cetățenilor, asupra societății și asupra economiei și promovează recunoașterea publică a științei și cercetării. Ea urmărește, de asemenea, să stârnească interesul tinerilor pentru cercetare și pentru carierele științifice. Cererea pentru 2022, cu un buget de 15,5 milioane EUR, acoperă edițiile din 2022 și 2023 ale Noptii Cercetătorilor Europeni și va fi deschisă în perioada 22 iunie - 7 octombrie 2021.

În cadrul programului Orizont Europa 2021-2027, MSCA va pune un accent mai puternic pe colaborarea intersectorială, în special între mediul academic și întreprinderi, precum și pe supravegherea și orientarea profesională eficace, prin intermediul Orientărilor MSCA privind supravegherea. De asemenea, acțiunile vor promova comportamentele,

managementul și activitățile de cercetare sustenabile, în conformitate cu Pactul verde european, prin intermediul Cartei verzi a MSCA.

Surse de informare:

- ***Parlamentul European***
- ***Comisia Europeană***
- ***Reprezentanța Comisiei Europene în România***

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

